

Úton a vállalkozói társadalom felé?

Menedzsment: A vállalkozói szellem fogalma jelenleg óriási reneszánszát éli. Jó okból: Csak egy olyan társadalom van jól felkészülve a jövőre, amelyet az emberek aktívan alakítanak és amelyben ki akarnak teljesedni.

Richard Straub, 2016. február 25.

Több mint 30 évvel ezelőtt Peter Drucker, a menedzsment előfutára úttörő könyvet írt „Innovation and Entrepreneurship” címmel. Ebben az alkalmazottak társadalmának átalakulását jósolta meg az „Entrepreneurial Society”-vé, tehát egy vállalkozói gondolkodású társadalommá. Megfigyeléseit többféle fejlődéshez is kötötte, mint például a már akkoriban is látható demográfiai változáshoz, a technológiai fejlődéshez vagy az egyre erősödő globalizációhoz.

Drucker egy közismert honfitársát, Joseph Schumpetert idézi az érvelésében, hogy egy vállalkozói társadalom miért áll ígéretes jövő előtt. A közgazdász elméleteinek középpontjában a vállalkozói szellem áll: a vállalkozót látja a prosperáló kapitalista gazdaság hajtóerejének. Modelljében a pénzügyi és a bankszektornak csak kiszolgáló, semmiképp sem meghatározó szerep jut.

Még ha a vállalkozói társadalomhoz vezető út kacskaringós is, az elmúlt évtizedek kulturális törései oda vezettek, hogy a vállalkozás a társadalom széléről a középpontjába került, a politika és a fiatalabb generáció pedig egyenesen menőnek és trendinek tartja.

Ebben az összefüggésben azonban a gazdasági szerkezet átfogó átalakulását éljük meg: Specializálódott platformok robbanásszerű terjedését figyelhetjük meg világszerte, melyeken keresztül szabadúszók vállalnak projektalapú munkákat. Az úgynevezett „Sharing Economy” már létező struktúrákat érint és renget meg. A konszernek kísérletei, hogy a bürokratikus struktúrákat feltörjék illetve kreatívabbak és innovatívabbak legyenek, szintén ebbe az irányba mutatnak. Virágkorukat élik az olyan értékek mint a személyes felelősség, az autonómia és a szerzőség. Minél átfogóbban érint egy társadalmat a digitális váltás, annál nagyobb jelentősége lesz számára az olyan témáknak mint a függetlenség és a személyes felelősség.

Ebben a fejlődésben óriási szerepet játszott a technológiai átalakulás – nem utolsósorban, mivel biztosította, hogy a piaci belépés korlátai könnyen teljesíthetőek legyenek és új módszereket tett elérhetővé a tudás közös fejlesztésére és megosztására nagyobb veszteségek nélkül.

A leírt változások a társadalom minden szintjén megfigyelhetőek, a települések és az államok sem mentesek tőle. Ezzel a most zajló értékvtáltással kapcsolatban a következő kérdések merülnek fel:

- A vállalkozói társadalom ötlete vajon ma már valóság? Milyen kritériumokhoz köthető ez a fejlődés?
- Ha a régi társadalmi szerződés már nem él, milyennek kellene lennie az újnak?
- Mi az állam új szerepe egy vállalkozói társadalomban? Vajon a közszféra is képes vállalkozói gondolkodásmódra és cselekvésre? – Hogyan tudná az oktatási rendszer a vállalkozói kultúra fejlődését támogatni?
- A vállalkozói szellem lehet a kulcsa a további innovációnak és növekedésnek?
- Hogyan tudnak a nagy szervezeti struktúrák is agilissá és dinamikussá válni és a régi gondolkodásmódot és hierarchiákat maguk mögött hagyni?
- Milyen keretfeltételek tudják a vállalkozásalapítást és a vállalkozások gyors beilleszkedését is támogatni?
- Hol lenne az új egyensúly az állami szabályozás és a vállalkozói szabadság között?
- Az újdonság mindig bizonytalansággal és kockázattal jár: Ennek tükrében hogyan lehet levetkőzni a még mindig jellemző elkerülő mentalitást és helyette a kockázatok pragmatikus kezelését elsajátítani és több bátorságot meríteni?
- Melyek azok az új utak, melyek mentén társadalmi kérdéseket vállalkozói megközelítéssel lehet megoldani? Hogy történhet ez azokon a területeken, ahol a jövedelmezőség nem elérhető cél?
- És: Hogyan tudják a politikai és gazdasági vezetők támogatni a társadalmat a pénzügyi kapitalizmusból egy vállalkozói irányultságú gazdasági renddé való átalakulásban?

A francia regényíró, Victor Hugo szerint: „Semmi sem hatalmasabb mint egy ötlet, aminek eljött az ideje.” Találjuk ki együtt a 8. Global Drucker Forum-on Bécsben, hogy megérett-e az idő egy vállalkozói társadalomra.